

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 1P/19/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8420200160
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Miškovčík
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2020:8420200160.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok v konaní pred sudcom JUDr. Dušanom Miškovčíkom v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti D. K., E.. XX.XX.XXXX, Z. K., E.. XX.XX.XXXX, B. K., E.. XX.XX.XXXX W. Z. K., E.. XX.XX.XXXX, všetci bytom u matky, zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, deti rodičov: matky W. K., E.. XX.XX.XXXX, I. Z. XXX/X, S. P. a otca Z. K., E.. XX.XX.XXXX, I. M.. Š. XX, D., na návrh otca o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, t a k t o

rozhodol:

I. Mení Rozsudok Okresného súdu Kežmarok č. k. 5P/10/2017-86 zo dňa 08.11.2017, a to tak, že súd zveruje maloleté deti D., narodenú XX.XX.XXXX, Z., narodeného XX.XX.XXXX a B., narodenú XX.XX.XXXX K. do osobnej starostlivosti otca Z. K., E.É. XX.XX.XXXX, ktorý ich bude zastupovať a spravovať ich majetok.

II. Súd zveruje maloletú Z. K., E. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca Z. K., E.. XX.XX.XXXX, ktorý ju bude zastupovať a spravovať jej majetok.

III. Styk matky s maloletými deťmi neupravuje.

IV. Matka maloletých detí Anna Vernarčíková, narodená 01.02.1985 je povinná prispievať na výživu maloletej D.E., E. XX.XX.XXXX, A. Z., E. XX.XX.XXXX, A. B., E. XX.XX.XXXX W. A. Z., E. XX.XX.XXXX K. mesačne sumou rovnajúcou sa 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, počnúc dňom 01.01.2020, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletých detí.

V. Dlžné výživné neurčuje.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 28.01.2020 sa otec maloletých detí domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd maloleté deti KX. K., E.. XX.XX.XXXX, Z. K.T., E.. XX.XX.XXXX, B. K., E.. XX.XX.XXXX W. Z. K., E.. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal prispievať na výživu maloletých detí primeraným výživným.

2. Otec podaný návrh odôvodnil tvrdeniami, že maloleté deti D., Z., B. W. Z. pochádzajú z mimomanželského vzťahu rodičov. Rozsudkom Okresného súdu Kežmarok, sp. zn. 5P/10/2017, boli maloleté deti D., Z. W. B.W. zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na

výživu detí sumou 30% sumy životného minima na jedno nezaopatrené dieťa. Dňa 20.01.2020 matka porodila mal. Z. I. K.. Matka žila spolu s mal. deťmi v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve obce Stará Lesná. Tento dom v súčasnosti nie je vhodný na bývanie pre maloleté deti, je potrebná jeho rozsiahla rekonštrukcia. Matka má v uvedenej nehnuteľnosti možnosť bývania do konca mesiaca január 2020. Matka uvažuje o bývaní v IKV Žakovce. Matka počas tehotenstva požívala vo zvýšenej miere alkoholické nápoje. Pod ich vplyvom zanedbávala starostlivosť o mal. deti D., Z. W. B.. V dôsledku toho sú uvedené deti od 06.12.2019 na základe dohody na dobrovoľnom pobyte v Centre pre deti a rodinu v Spišskej Belej. Otec žije v domácnosti svojej matky v D. na ul. M.. Š.. Ide o 4-izbový byt, ktorý je kompletne zariadený. Otec má vytvorené podmienky pre starostlivosť o mal. deti. Taktiež otcova matka je ochotná pomôcť mu so starostlivosťou o maloleté deti. Otec je zamestnaný ako stavebný robotník. Maloletá D. je žiačkou 5. ročníka Základnej školy v Spišskej Belej. Maloletý Z. je žiakom 4. ročníka Základnej školy v Spišskej Belej a maloletá B. je žiačkou 1. ročníka na tej istej škole. Maloleté deti sú zdravé, zvýšené náklady na ich zdravotnú starostlivosť nie sú. Nakoľko v súčasnej dobe matka nedokáže zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti, nemá vytvorené bytové podmienky, otec žiada, aby maloleté deti boli zverené do jeho osobnej starostlivosti.

3. Na neformálnom stretnutí na súde rodičia maloletých detí dospeli k rodičovskej dohode, v zmysle ktorej maloleté deti majú byť zverené do starostlivosti otca a styk detí s matkou nebude upravený. Ďalej sa matka zaviazala prispievať na výživu každého dieťaťa sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám otca. Dlhé výživné rodičia nežiadali určiť.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie.

5. Na pojednávaní otec maloletých navrhol súdu rodičovskú dohodu schváliť. Matka, ktorá sa na pojednávanie dostavila pod vplyvom alkoholu, nesúhlasila s rodičovskou dohodou, a žiadala, aby maloleté deti ponechané v jej osobnej starostlivosti, nakoľko ona býva v Starej Lesnej. Opatrovník maloletých detí na pojednávaní žiadal návrhu otca vyhovieť, inak by deti museli ísť do ústavnej starostlivosti.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchmi účastníkov a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Otec pri výsluchu uviedol, že deti nechce dať do domova. Deťom D., Z. a B. 01.03.2020 skončil dobrovoľný pobyt v CDR v Spišskej Belej, momentálne sú u otca. V CDR ostala najmladšia Z., ktorá tam bude do mája 2020. V Starej Lesnej boli zlé podmienky, zmluva tam bola do konca januára 2020, starosta ju predĺžil. Otec chce dom opraviť, aby bol obývatel'ný, aby tam mohli spolu s matkou aj deťmi žiť. Otec teraz žije s matkou v 4- izbovom byte na ul. M.. Š. K. D., pričom vlastníkom bytu je jeho mama. Otec má 4 vyživovacie povinnosti, voči D., Z., B. W. Z. K.. Momentálne neplatí výživné na deti, ale pomáham partnerke finančne (napr. plyn atď.). Je zdravý, má ukončenú ZŠ a zároveň absolvoval rekvalifikačný kurz : murár. Je zamestnaný, vykonáva pomocné stavebné práce. Jeho čistý mesačný príjem je cca 600-700,- EUR, závisí to od odpracovaných dní. Iné príjmy nemá. Nie je poberateľom štátnych sociálnych dávok. Deti sú od 01.03.2020 v starostlivosti otca. Na bývanie prispieva spôsobom, že si nechá z výplaty cca 20,- EUR a ostatné peniaze dáva rovno svojej matke, ktorá mu bude pomáhať so starostlivosťou o deti.

8. Matka pri výsluchu súhlasila s návrhom otca. Matka momentálne býva v U. Ž. od 18.02.2020. Je zdravá. Má ukončenú ZŠ. Nie je zamestnaná, predtým robila 4 roky na aktivačnom. V IKV Žakovce pomáha v kuchyni, upratuje alebo je v hračkární. Poberá prídavky na deti a dávku v hmotnej núdzi. S deťmi sa chce stretávať. Na pojednávaní následne matka s návrhom otca nesúhlasila.

9. Opatrovník maloletých detí rovnako súhlasil s návrhom otca. Uviedol, že s rodinou sa dlhodobo pracovalo, šetřili sa pomery, deti boli na dobrovoľnom pobyte v CDR v Spišskej Belej. Od februára sú staršie deti D., Z. W. B. v starostlivosti otca. Maloletá Pavlína po narodení, keďže bolo dieťa nedonosené, bola si mesiac v nemocnici potom v CDR v Spišskej Belej. Od mája je v starostlivosti otca, kde v domácnosti býva aj stará matka. U otca majú maloleté deti zabezpečené všetky potreby. Matka má snahu. Deti s ňou majú dobrý vzťah. V súčasnej dobe nemá matka kde bývať. Býva na ulici, pohybuje sa v spoločnosti bezdomovcov. Opatrovník zisťoval aj situáciu v S. P.. Starosta uviedol, že domácnosť je zamrežovaná, matka tam nemá prístup, takže matka sa nemá kam vrátiť. Matka mala snahu riešiť svoju situáciu, keďže najväčším problémom je užívanie alkoholických nápojov, bola istý čas na dobrovoľnom resocializačnom pobyte v L. K. U.. Pobyt dobrovoľne ukončila. Ak aby súd návrhu otca nevyhoviel, deti by museli ísť do ústavnej starostlivosti.

10. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú,

môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.6) Ustanovenia § 24 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, § 25 a 26 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> sa použijú primerane.

11. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

12. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

18. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že rodičia maloletých detí spolu nežijú, otec žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou, matka je v súčasnosti bez domova. V tomto smere súd neuveril tvrdeniu matky, prednesenému na pojednávaní, že býva v S. P., nakoľko ako vyplynulo z ďalších výsluchov, uvedená domácnosť v S. P. je opustená, zamrežovaná a matka sa tam nezdržiava. Navyše uvedená nehnuteľnosť potrebuje rozsiahlu rekonštrukciu a teda nie sú tam vhodné podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti. Rozsudkom Okresného súdu Kežmarok, sp. zn. 5P/10/2017 boli maloleté deti Kristína, Pavol a Daniela zverené do starostlivosti matky. Starostlivosť o maloletú Z. doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená nebola.

19. Maloleté deti, z dôvodu, že matka v nadmernej miere požívala alkoholické nápoje a následne zanedbávala ich starostlivosť, boli od 06.12.2012 na dobrovoľnom pobyte v CDR Spišská Belá. Dňa 20.01.2020 sa rodičom narodila dcéra Z. K., ktorá bola následne taktiež umiestnená do CDR v Spišskej Belej. Maloleté deti D., Z. W. B. sú od mesiaca február 2020 v starostlivosti otca. V starostlivosti otca je od mája 2020 aj maloletá Z..

20. Je nepochybne v záujme maloletých detí, aby vyrastali v starostlivosti oboch rodičov, prípadne niektorého z nich, v stabilnom a bezpečnom výchovnom prostredí. Matka v súčasnej dobe nemá vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie riadnej starostlivosti o maloleté deti, žije na ulici a v nadmernej miere požíva alkoholické nápoje. Okolnosť požívania alkoholických nápojov potvrdzuje aj to, že matka sa pojednávanie nariadené súdom dostavila pod vplyvom alkoholu, čo aj sama potvrdila. Súd

má za to, že v súčasnej situácii, nakoľko matka, ktorej boli predchádzajúcim rozhodnutím súdu maloleté deti zverené do starostlivosti, im nateraz nedokáže zabezpečiť riadnu starostlivosť, je v ich najlepšom záujme, aby starostlivosť o týchto maloletých prevzal ich otec. Otec, žijúci s babkou maloletých detí v jednej domácnosti, im chce a môže zabezpečiť potrebnú starostlivosť. U otca majú deti vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie ich riadnej starostlivosti.

21. O tom že zverenie maloletých detí do starostlivosti otca je v najlepšom záujme maloletých svedčí aj tá okolnosť, že matka spočiatku, uvedomujúc si svoju situáciu, s návrhom otca súhlasila, dokonca s otcom uzatvorila rodičovskú dohodu. Svoj nesúhlas s týmto riešením deklarovala až na pojednávaní, v čase, kedy bola pod vplyvom alkoholu. Jej nekritický postoj k otázke alkoholu vytvára nevhodné prostredia pre výchovu a riadnu starostlivosť o maloletých.

22. Keďže deti majú svoju matku radi, otec matke umožňuje sa stretávať s deťmi kedykoľvek keď o to matka prejaví záujem. S poukazom nato, súd styk matky s deťmi neupravoval, a tento nateraz ponechal na dohode rodičov.

23. Matku maloletých súd zaviazal prispievať na výživu maloletých minimálnym zákonným výživným na každé dieťa v sume rovnajúcej sa 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, počnúc dňom 01.01.2020, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletých detí. Matka je bezdomovcom, je nezamestnaná a poberá len dávku v hmotnej núdzi. S prihliadnutím na tieto skutočnosti súd určil vyživovaciu povinnosť len v minimálnom rozsahu a dlžné výživné neurčoval.

24. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

29. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

30. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko si náhradu trov konania účastníci ani neuplatnili.